

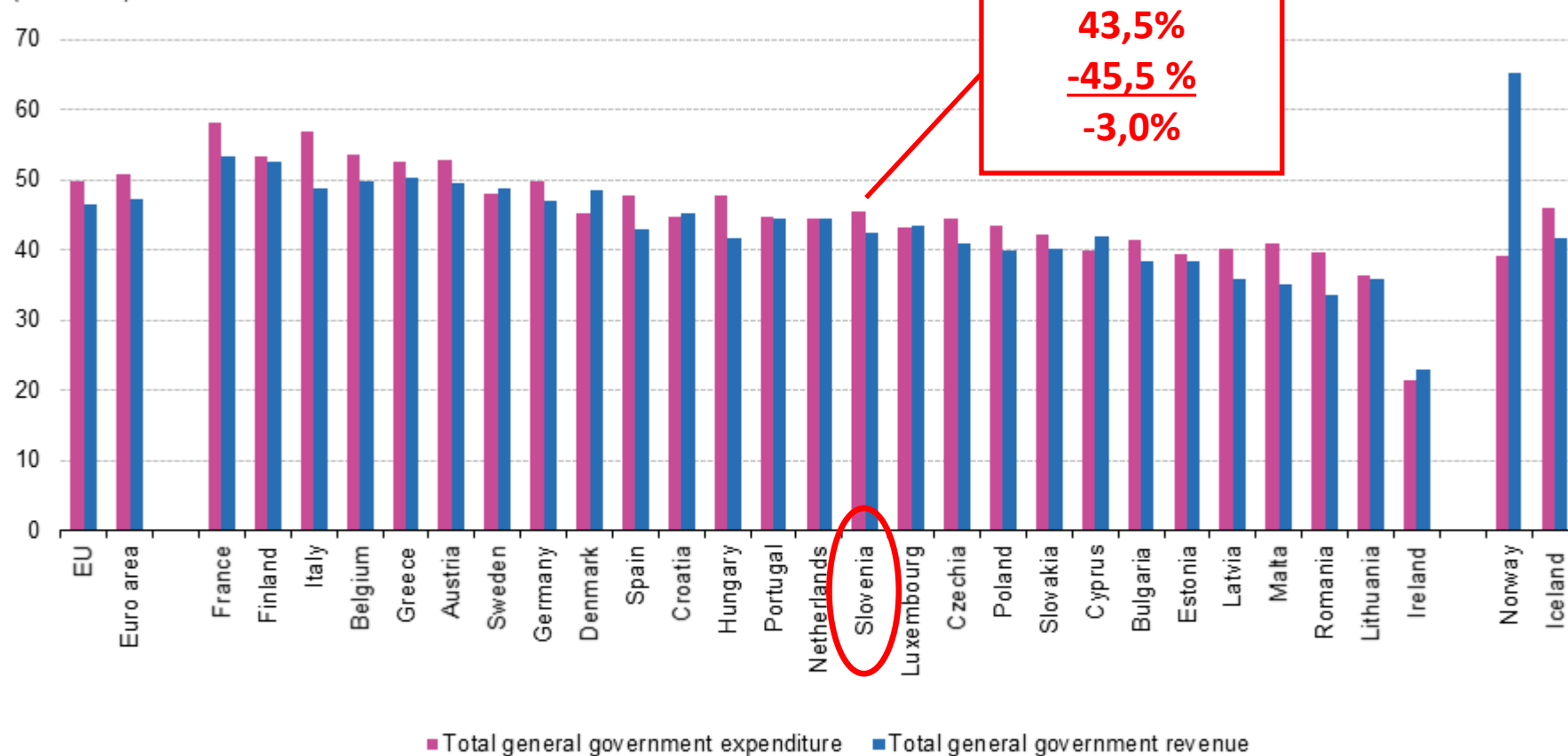
Vloga drugega pokojninskega stebra v Sloveniji

Mitja Čok

Ljubljana, 3.10.2023

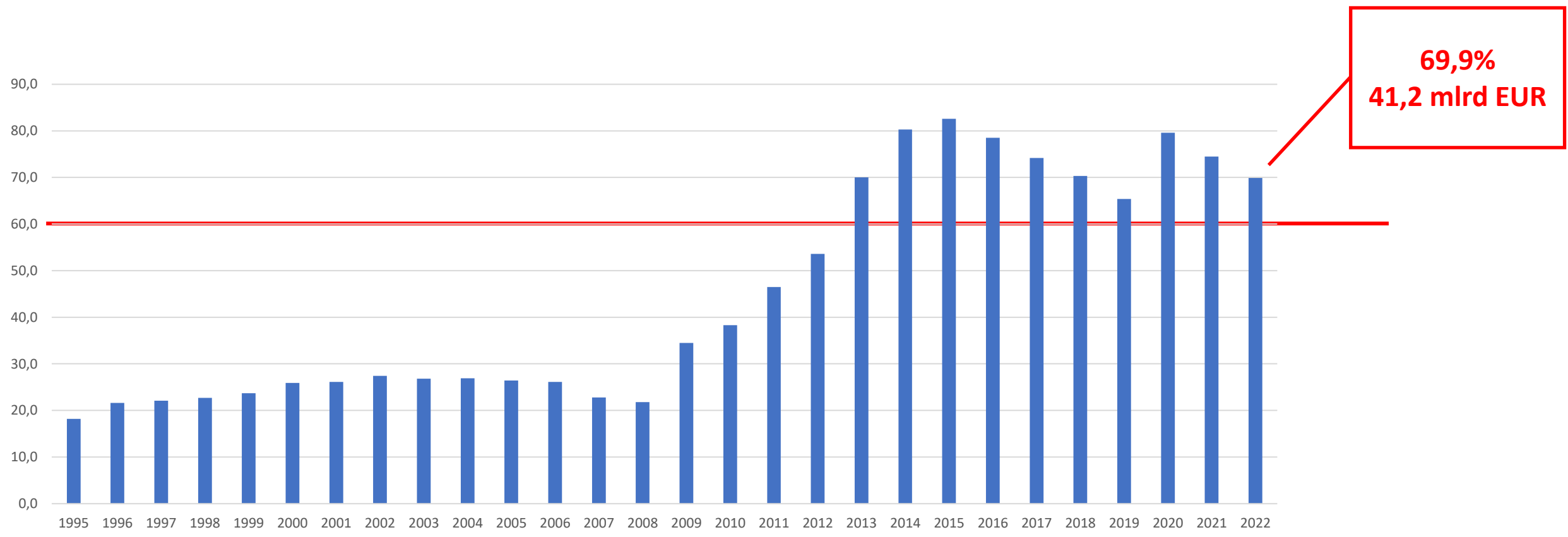
Javno finančni prihodki in odhodki, v % BDP (EUROSTAT)

Government revenue and expenditure, 2022 (1)
(% of GDP)

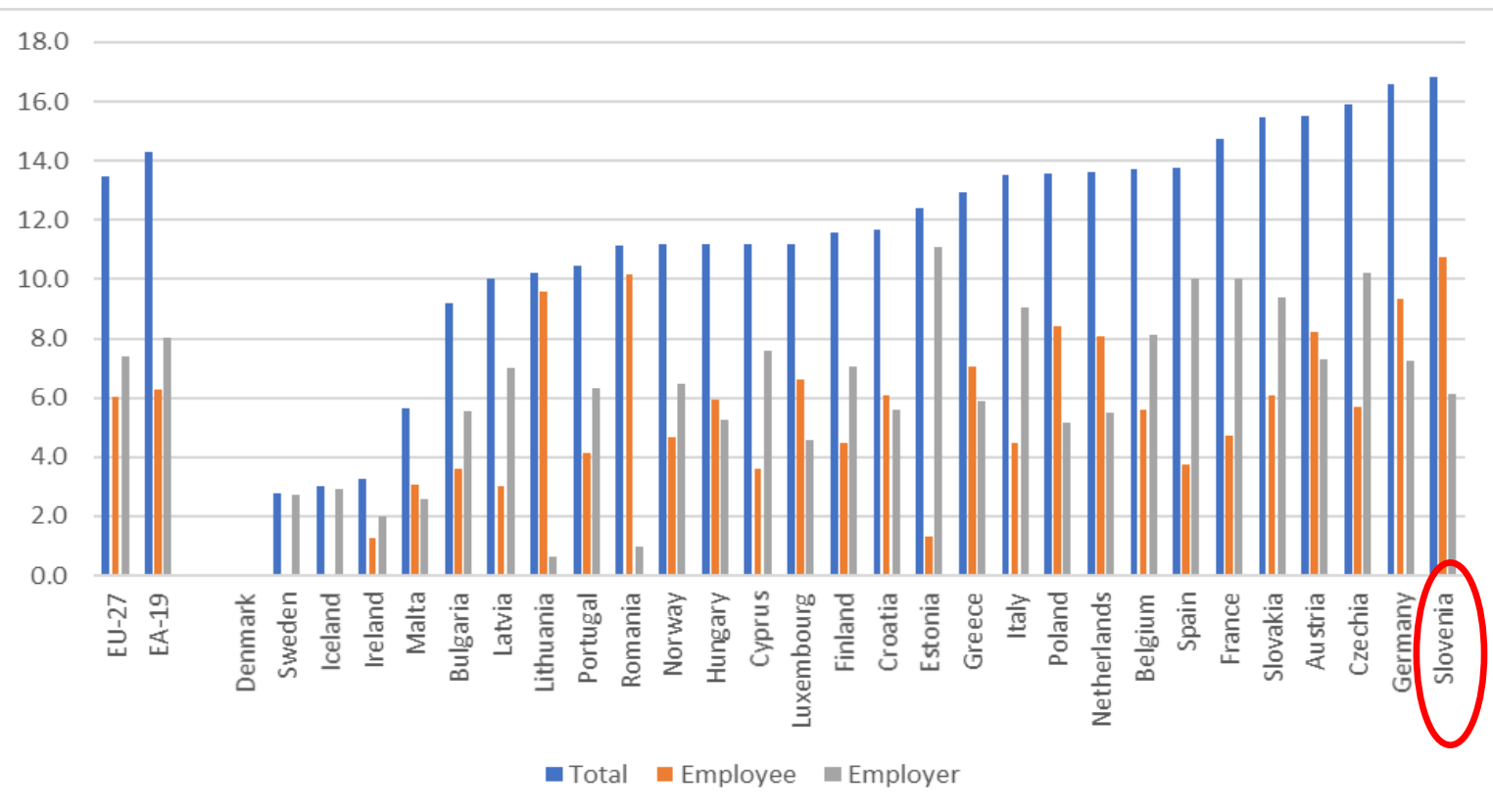
(1) Data extracted on 20.04.2023. Data ranked in descending order according to the average of total revenue and expenditure.
Source: Eurostat (gov_10a_main)

Javni dolg, v % BDP (SURS)

(Vir: SURS)

Prihodki: prispevki za socialno varnost 2020 v % BDP (Komisija EU)

24,35% pokojnine
13,45% zdravstvo
0,20% zaposlovanje
0,20% starševsko varstvo
= 38,20% + 3,6% = 41,8%

Zaposleni:
+ 2% dolg.oskrba (zaposleni)
+ 1,6% = 35 EUR (zdr.zav.)/2.200 EUR
= 3,6%

Upokojenci:
+ 1% dolg.oskrba
+ 35 EUR zdr.zavarovanje

1% prispevkov = 220 mio EUR

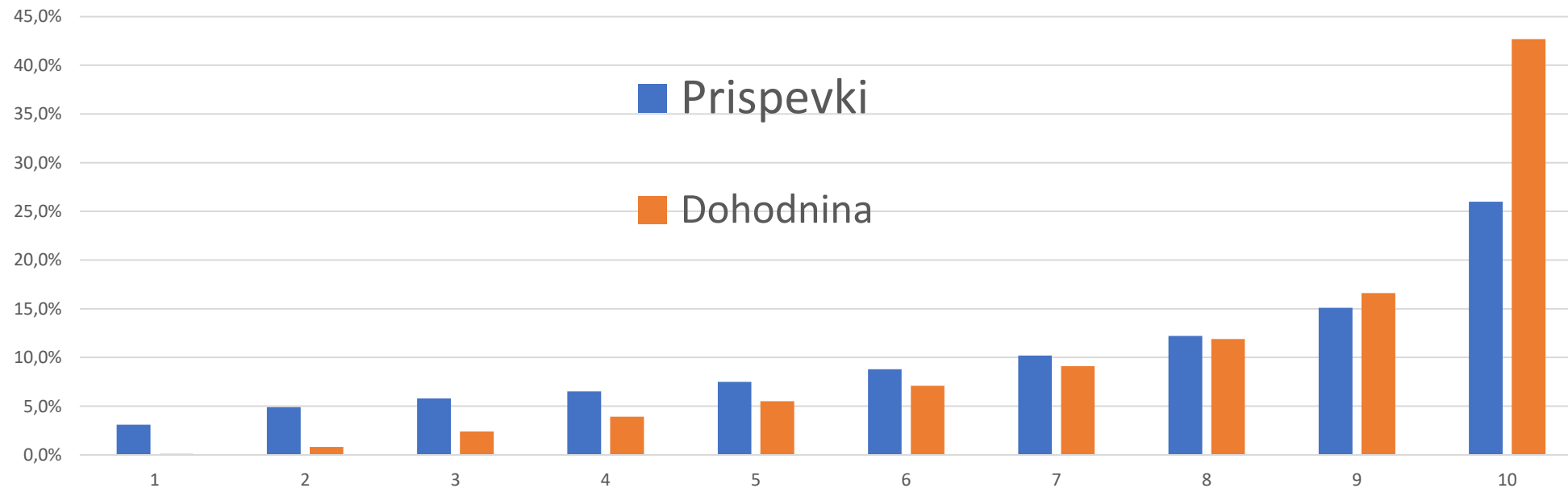
1 odstotna točka BDP = 630 mio EUR

Porazdelitev dohodka in davkov pri posameznikih, ki so v letu 2019 plačali prispevke za socialno varnost, povprečne vrednosti, v EUR (IER)

Decilna skupina	Bruto-bruto dohodek	Delež (v %)	Prispevki -celotni	Delež (v %)	Dohodnina	Delež (v %)	Neto dohodek	Delež (v %)
1	1,671	0.8%	758	1.2%	62	0.3%	852	0.7%
2	6,249	3.0%	2,120	3.2%	91	0.4%	4,037	3.3%
3	10,762	5.2%	3,173	4.9%	170	0.8%	7,419	6.1%
4	13,810	6.7%	4,276	6.5%	556	2.7%	8,979	7.4%
5	15,746	7.6%	4,844	7.4%	935	4.6%	9,967	8.3%
6	18,453	8.9%	5,702	8.7%	1,365	6.7%	11,387	9.4%
7	21,760	10.5%	6,843	10.5%	1,809	8.9%	13,108	10.9%
8	26,283	12.7%	8,404	12.9%	2,458	12.1%	15,420	12.8%
9	33,163	16.1%	10,730	16.4%	3,559	17.5%	18,874	15.6%
10	58,405	28.3%	18,441	28.2%	9,278	45.7%	30,686	25.4%

- 960.000 posameznikov (od tega 875.000 zaposlenih in samozaposlenih)
- **30% oz. 288.000 plača 57,5% celotnih prispevkov ter 75,3% celotne dohodnine**

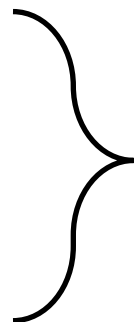
Porazdelitev prispevkov za socialno varnost in dohodnine po decilnih skupinah, v % (IER)

- 960.000 posameznikov (od tega 875.000 zaposlenih in samozaposlenih)
- **30% oz. 288.000 plača 57,5% celotnih prispevkov ter 75,3% celotne dohodnine**

Dolgoročna ocena javnih izdatkov za

- Pokojnine
- Zdravstvo
- Dolgotrajno oskrbo

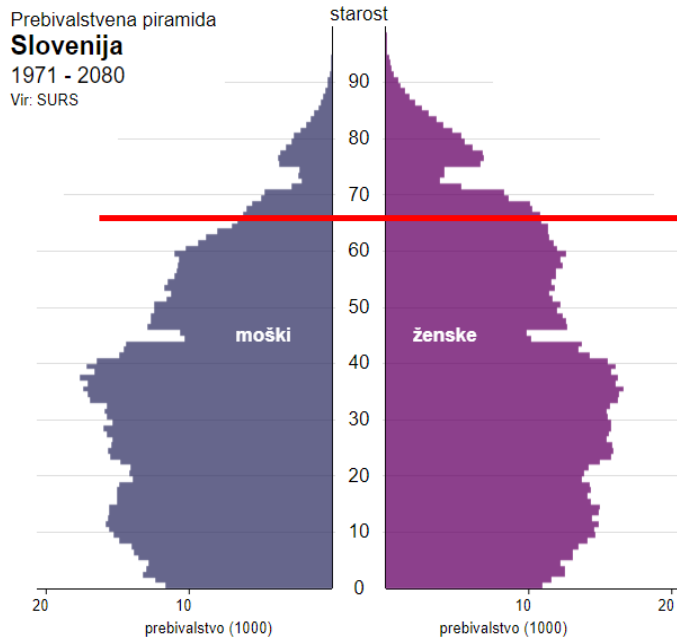
isti segment prebivalstva

The 2021 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2019-2070)

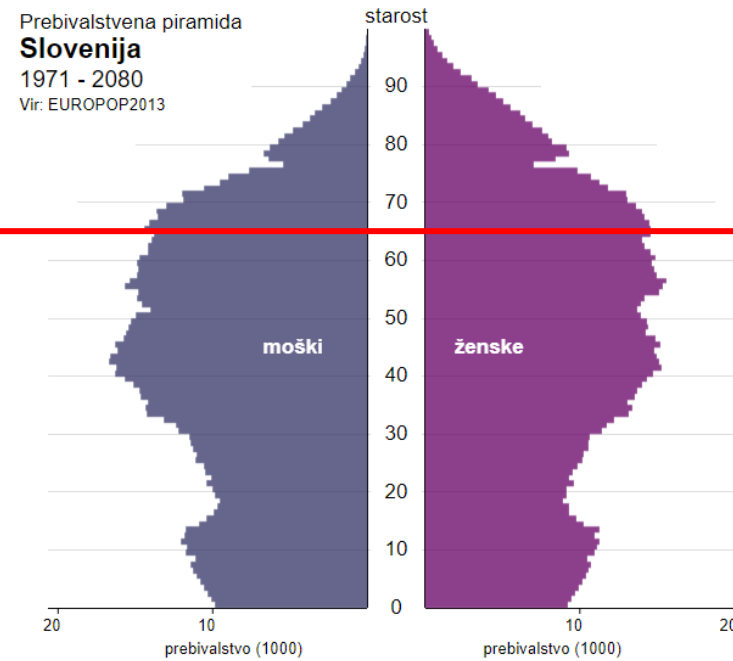
Število in struktura prebivalstva Slovenije (SURS, EUROPOP)

	1980	1990	2000	2010	2020	2022	2025	2030	2040	2050
P65+	214,169	213,857	278,230	339,207	429,855	449,524	476,455	519,218	581,894	628,180

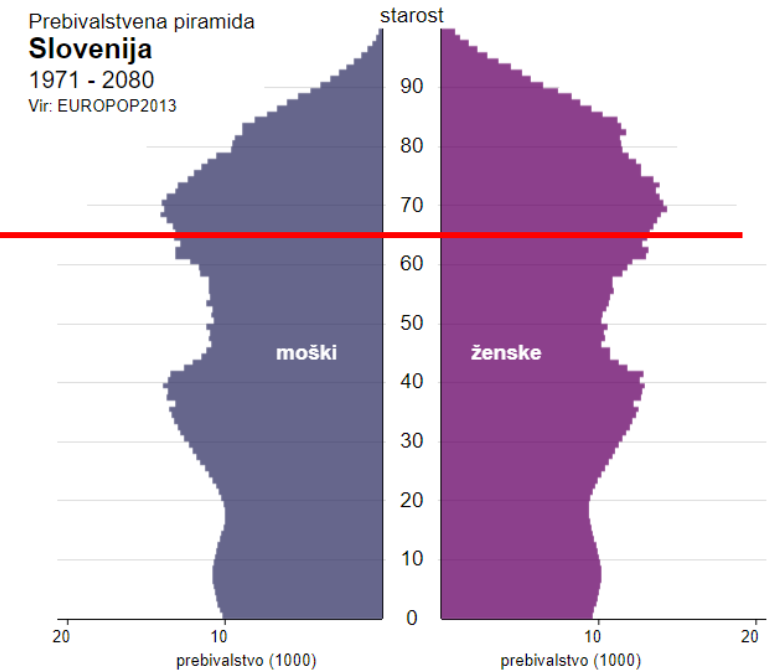
1990

2022

2050

Javni izdatki za pokojninski sistem									Sprememba ¹	
									SLO	EU
	2019	2025	2030	2035	2040	2050	2060	2070	2019-2070	
1. Bazni scenarij	10.0	10.1	10.8	12.1	13.6	15.7	16.1	16.0	6.0	0.1
2. Scenarij daljšega življenjskega pričakovanja	10.0	10.2	10.9	12.2	13.8	16.2	16.8	17.0	7.0	0.4
3. Scenarij višjih migracij	10.0	10.0	10.7	11.9	13.3	15.2	15.5	15.6	5.6	-0.2
4. Scenarij nižjih migracij	10.0	10.2	11.0	12.3	13.9	16.2	16.7	16.4	6.5	0.5
5. Scenarij nižje rodnosti	10.0	10.1	10.8	12.1	13.6	16.2	17.3	18.0	8.1	1.3
6. Scenarij višje stopnje aktivnosti starejših zaposlenih	10.0	9.7	9.8	10.8	12.0	13.8	14.5	14.5	4.6	-0.3
7. Scenarij višje rasti TFP	10.0	10.1	10.8	12.0	13.4	15.4	15.7	15.6	5.6	-0.4
8. Tvegani TFP scenarij	10.0	10.1	10.9	12.1	13.6	15.8	16.2	16.2	6.2	0.5
9. Scenarij prilagajanja upokojitvene starosti glede na življenjsko pričakovanje	10.0	10.1	10.8	12.0	13.2	14.7	14.7	14.1	4.1	-1.0
10. Scenarij nespremenjene upokojitvene starosti	10.0	10.4	11.3	12.7	14.2	16.3	16.5	16.4	6.5	1.0
11. Scenarij počasnejšega okrevanja	10.0	10.5	10.9	12.1	13.6	15.7	16.1	15.9	6.0	0.1
12. Strukturno neugoden scenarij	10.0	10.6	11.2	12.6	14.2	16.5	17.0	17.0	7.0	1.0

**4.1 - 7.0
odstotnih točk BDP**

**1 odstotna točka
BDP = 630 mio EUR**

Javni izdatki za sistem dolgotrajne oskrbe									Sprememba ¹	
									SLO	EU
	2019	2025	2030	2035	2040	2050	2060	2070	2019-2070	
1. AWG referenčni scenarij	1.0	1.1	1.2	1.4	1.6	1.9	2.1	2.3	1.3	1.1
2. AWG tvegani scenarij	1.0	1.3	1.6	1.9	2.3	3.3	4.4	5.5	4.5	3.1
3. TFP tvegani scenarij	1.0	1.1	1.2	1.4	1.6	1.9	2.1	2.2	1.3	1.1
4. Demografski scenarij	1.0	1.2	1.3	1.4	1.6	1.8	2.0	2.1	1.2	1.2
5. Osnovni scenarij	1.0	1.2	1.3	1.4	1.6	2.0	2.2	2.3	1.4	1.4
6. Scenarij daljšega pričakovanega trajanja življenja	1.0	1.2	1.3	1.5	1.7	2.1	2.4	2.6	1.7	1.7
7. Scenarij zdravega staranja	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.8	2.0	2.1	1.1	1.0
8. Scenarij prehoda v formalno oskrbo	1.0	1.3	1.6	1.8	2.0	2.3	2.6	2.7	1.8	1.8
9. Scenarij konvergence v pokritosti z dolgotrajno oskrbo k povprečju EU27	1.0	1.2	1.3	1.5	1.7	2.1	2.3	2.5	1.5	2.4
10. Scenarij konvergence v izdatkih na prejemnika k povprečju EU27	1.0	1.3	1.6	1.9	2.3	3.3	4.3	5.4	4.4	2.3
11. Scenarij konvergence v izdatkih in pokritosti z dolgotrajno oskrbo k povprečju EU27	1.0	1.3	1.6	1.9	2.4	3.5	4.6	5.8	4.8	3.4

**1.1 - 4.5
odstotnih točk BDP**

1 odstotna točka

BDP = 630 mio EUR

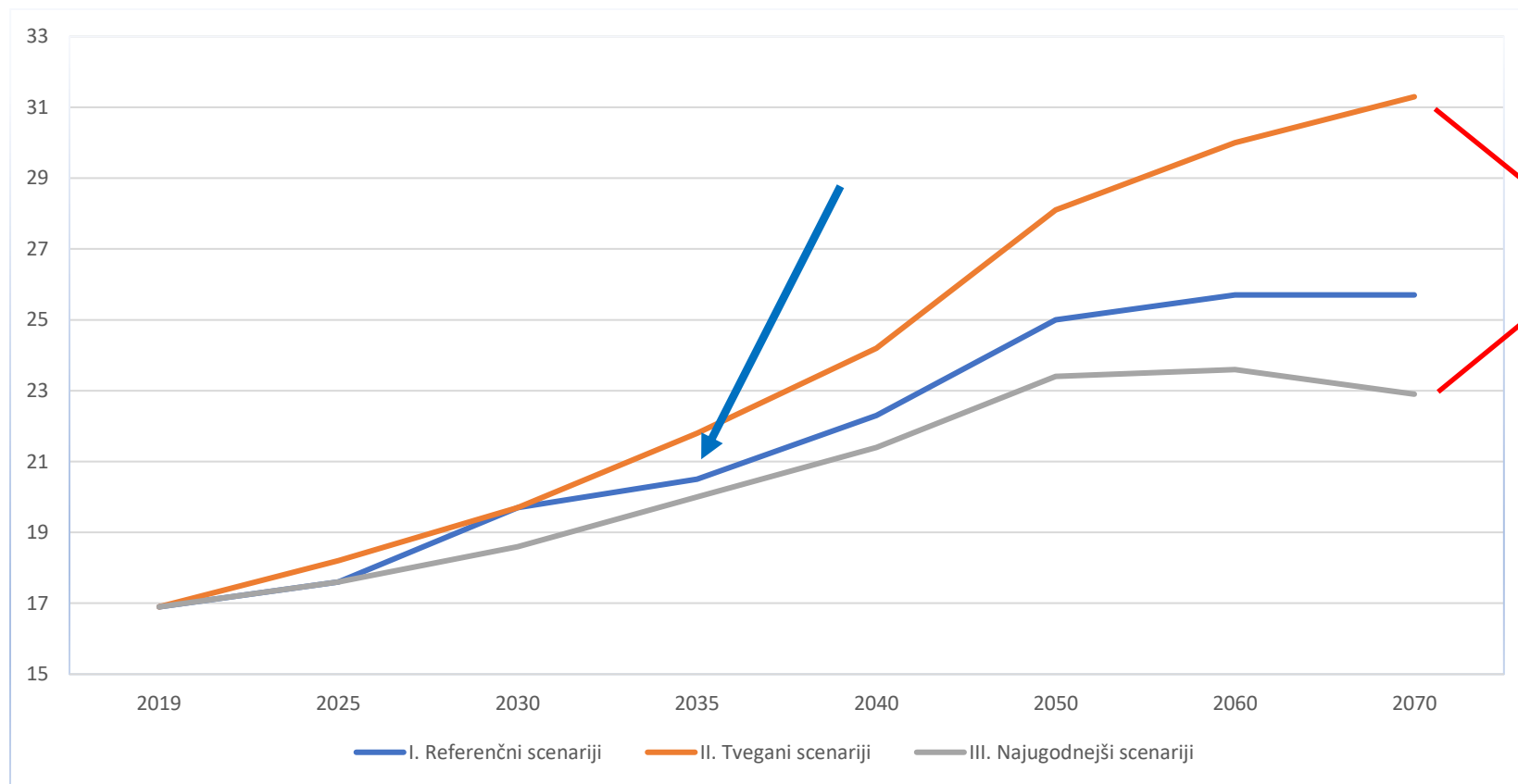
Javni izdatki za zdravstveni sistem									Sprememba ¹	
									SLO	EU
	2019	2025	2030	2035	2040	2050	2060	2070	2019-2070	
1. AWG referenčni scenarij	5.9	6.4	6.7	7.0	7.1	7.4	7.5	7.4	1.5	0.9
2. AWG tvegani scenarij	5.9	6.7	7.2	7.7	8.1	8.6	8.8	8.8	2.9	1.8
3. TFP tvegani scenarij	5.9	6.4	6.7	6.9	7.1	7.4	7.4	7.4	1.4	0.9
4. Čisti demografski scenarij	5.9	6.4	6.7	6.9	7.1	7.4	7.5	7.5	1.6	1.2
5. Scenarij daljšega pričakovanega trajanja življenja	5.9	6.4	6.7	6.9	7.1	7.5	7.6	7.7	1.8	1.3
6. Scenarij konstantnega zdravja	5.9	6.3	6.5	6.6	6.7	6.9	6.9	6.7	0.8	0.3
7. Scenarij izdatkov povezanih s smrtjo	5.9	6.4	6.7	6.9	7.0	7.2	7.3	7.3	1.3	/
8. Scenarij dohodkovne elastičnosti	5.9	6.5	6.8	7.1	7.3	7.7	7.8	7.9	1.9	1.3
9. Scenarij konvergence v izdatkih na prebivalca k povprečju EU27	5.9	6.4	6.7	6.9	7.1	7.4	7.6	7.6	1.6	1.4
10. Scenarij visoke delovne intenzivnosti	5.9	6.4	6.8	7.1	7.5	8.2	8.4	8.3	2.4	1.7
11. Scenarij indeksacije po komponentah izdatkov (plače, zdravila, materialni stroški itd.)	5.9	6.6	7.1	7.5	7.8	8.2	8.5	8.6	2.6	1.8
12. Scenarij ne-demografskih dejavnikov	5.9	6.8	7.4	8.0	8.5	9.3	9.9	10.2	4.3	3.1

0.8 – 2.9
odstotnih točk BDP

1 odstotna točka

BDP = 630 mio EUR

Dolgoročna ocena skupnih javnih izdatkov za vse tri sisteme pri različnih scenarijih (% BDP)

**6.0 – 14.4
odstotnih točk
BDP**

**1 odstotna točka
BDP = 630 mio EUR**

Dolgoročna ocena skupnih javnih izdatkov za vse tri sisteme pri različnih scenarijih

Skupni javni izdatki za vse tri sisteme									Sprememba ¹	
									SLO	EU
V % BDP										
	2019	2025	2030	2035	2040	2050	2060	2070	2019-2070	
I. Referenčni scenariji	16.9	17.6	19.7	20.5	22.3	25.0	25.7	25.7	8.8	2.1
II. Tvegani scenariji	16.9	18.2	19.7	21.8	24.2	28.1	30.0	31.3	14.4	5.3
III. Najugodnejši scenariji	16.9	17.6	18.6	20.0	21.4	23.4	23.6	22.9	6.0	0.3
V Mio EUR – glede na BDP iz leta 2023										
	2019	2025	2030	2035	2040	2050	2060	2070	2019-2070	
I. Referenčni scenariji	10,641.9	11,082.7	12,405.1	12,908.9	14,042.3	15,742.5	16,183.3	16,183.3	5,541.4	10,641.9
II. Tvegani scenariji	10,641.9	11,460.5	12,405.1	13,727.5	15,238.7	17,694.6	18,891.0	19,709.6	9,067.7	10,641.9
III. Najugodnejši scenariji	10,641.9	11,082.7	11,712.4	12,594.0	13,475.6	14,735.0	14,860.9	14,420.1	3,778.2	10,641.9

v 2030 dodatnih 2,8 o.t. BDP = **1.763 mio EUR** (glede na BDP iz 2023 / 62,9 mlrd EUR)

Pokojnine

Finančni podatki ZPIZ, v mio EUR (ZPIZ)

	Prihodki (odhodki) skupaj	Prispevki za socialno varnost	Glavni transferni prihodki	
			162. člen ZPIZ-2	161. člen ZPIZ-2
2009	4.653,6	3.288,5	778,5	459,2
2010	4.804,9	3.334,7	841,6	444,3
2011	4,941,0	3.360,5	1.001,4	441,0
2012	4.851,0	3.348,9	1.020,4	339,4
2013	4.949,0	3.269,3	1.201,8	330,0
2014	4.977,7	3.333,6	1.381,5	177,7
2015	4.984,1	3.473,6	1.117,9	298,6
2016	5.035,2	3.644,6	989,4	278,1
2017	5.117,2	3.874,2	915,6	203,8
2018	5.295,1	4.165,8	839,1	167,4
2019	5.510,4	4.465,4	672,2	246,2
2020	5.899,1	4.631,7	815,9	270,6
2021	6.205,8	5.031,7	718,8	262,7
2022	6.715,1	5.396,4	805,0	301,8

1.106,8 mio EUR

16,5%

RAZPOREDITEV POKOJNIN brez užívalcev sorazmernih delov pokojnin in delnih pokojnin, 8/2023

INTERVALI ZNESKOV POKOJNIN V EUR	STAROSTNE POKOJNINE							STAROSTNE, INVALIDSKE, DRUŽINSKE IN VDOVSKE POKOJNINE	
	ŠTEVILO			STR. V %	ŠTEVILO (ŠIRŠI RAZREDI)	POVPREČNA POK. DOBA			
	ŽENSKÉ	MOŠKI	SKUPAJ			LET	MES	ŠTEVILO	STR. V %
do 200,00	0	0	0	0,0		-	-	2.450	0,5
200,01 - 300,00	3	4	7	0,0		21	10	4.655	0,9
300,01 - 400,00	5.504	6.523	12.027	3,0		19	11	25.982	4,9
400,01 - 500,00	7.190	5.829	13.019	3,2	25.053	25	5	35.928	6,8
500,01 - 600,00	15.106	8.151	23.257	5,8		31	11	39.496	7,5
600,01 - 700,00	55.788	32.848	88.636	22,0		38	0	112.678	21,4
700,01 - 800,00	32.806	25.770	58.576	14,6		38	3	70.032	13,3
800,01 - 900,00	23.327	24.052	47.379	11,8		38	3	55.626	10,6
900,01 - 1.000,00	17.807	19.583	37.390	9,3	255.238	38	4	43.540	8,3
1.000,01 - 1.100,00	14.828	14.656	29.484	7,3		38	4	33.685	6,4
1.100,01 - 1.200,00	11.419	10.992	22.411	5,6		38	5	25.196	4,8
1.200,01 - 1.300,00	8.018	7.844	15.862	3,9		38	7	17.834	3,4
1.300,01 - 1.400,00	5.635	5.900	11.535	2,9		38	8	12.990	2,5
1.400,01 - 1.500,00	3.802	4.496	8.298	2,1	87.590	38	9	9.408	1,8
1.500,01 - 1.600,00	2.714	3.494	6.208	1,5		38	10	7.033	1,3
1.600,01 - 1.700,00	2.087	2.659	4.746	1,2		38	9	5.896	1,1
1.700,01 - 1.800,00	1.566	2.065	3.631	0,9		38	10	4.019	0,8
1.800,01 - 1.900,00	1.157	1.623	2.780	0,7		38	11	2.959	0,6
1.900,01 - 2.000,00	1.001	1.436	2.437	0,6	19.802	38	10	2.612	0,5
2.000,01 - 2.100,00	772	1.285	2.057	0,5		38	9	2.150	0,4
2.100,01 - 2.200,00	742	1.257	1.999	0,5		38	7	2.100	0,4
2.200,01 - 2.300,00	679	1.240	1.919	0,5		38	11	2.019	0,4
2.300,01 - 2.400,00	1.003	2.259	3.262	0,8		39	2	3.371	0,6
2.400,01 - 2.500,00	729	880	1.609	0,4	10.846	39	8	1.816	0,3
od 2.500,01	1.558	2.111	3.669	0,9	3.669	42	8	3.682	0,7
SKUPAJ	215.241	186.957	402.198	100,0	402.198	37	0	526.957	100,0

**34.317 pokojnin
višjih od 1.500 EUR**

II. Pokojniski steber, december 2022 – osnovni podatki (MDDSZ)

- število vključenih 598.612 (60% od 988.625 zavarovancev PIZ)
- 197.232 polic v mirovanju (33%)
- dodatno pokojninsko zavarovanje je omogočalo 9.469 delodajalcev
- višina sredstev 2,98 mlrd EUR (5,2% BDP)

II. Pokojniski steber, december 2022 – osnovni podatki (MDDSZ)

Število zavarovancev vključenih v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje po letih glede na vrsto pokojninskega sklada:

na dan	Krovni pokojninski skladi in vzajemni pokojninski skladi	Pokojninske družbe	Zavarovalnice	SKUPAJ
31. 12. 2022	309709	242867	46036	598612
31. 12. 2020	293948	147630	132641	574219
31. 12. 2017	272957	134653	124461	532071
31. 12. 2010	254068	159199	128197	541464
30. 11. 2006	219292	232466		451758
31. 12. 2003	36573	130702	43188	210463
31. 12. 2002	31539	103760	37745	173044

II. Pokojniski steber, december 2022 – osnovni podatki (MDDSZ)

Višina sredstev, ki so zbrana v pokojninskih skladih je decembra 2022 znašala 2,98 milijarde evrov.

Višina sredstev	(v 1.000 evrih):
Zavarovalnice	269810
Pokojninske družbe	1271556
Vzajemni in krovni pokojninski skladi	1447094
SKUPAJ	2988460

II. Pokojniski steber, december 2022 – osnovni podatki (MDDSZ)

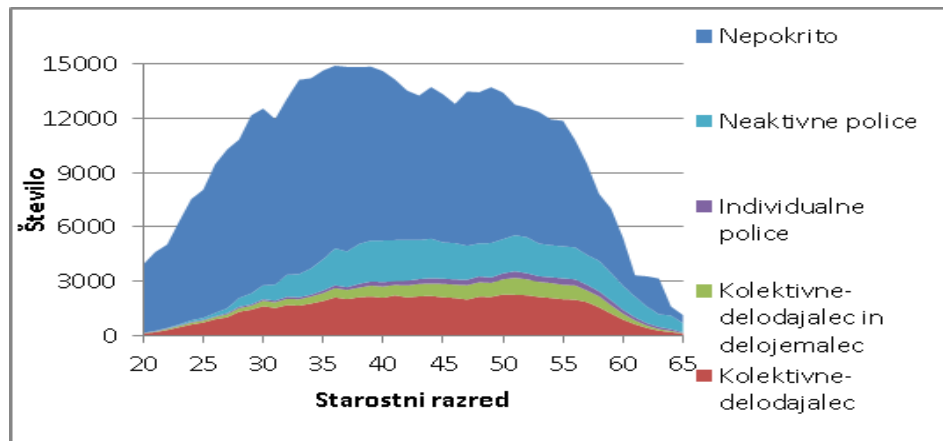
Povprečna premija

Povprečna mesečna premija aktivnih zavarovancev dodatnega pokojninskega zavarovanja je v letu 2022 po podatkih upravljavcev pokojninskih skladov znašala:

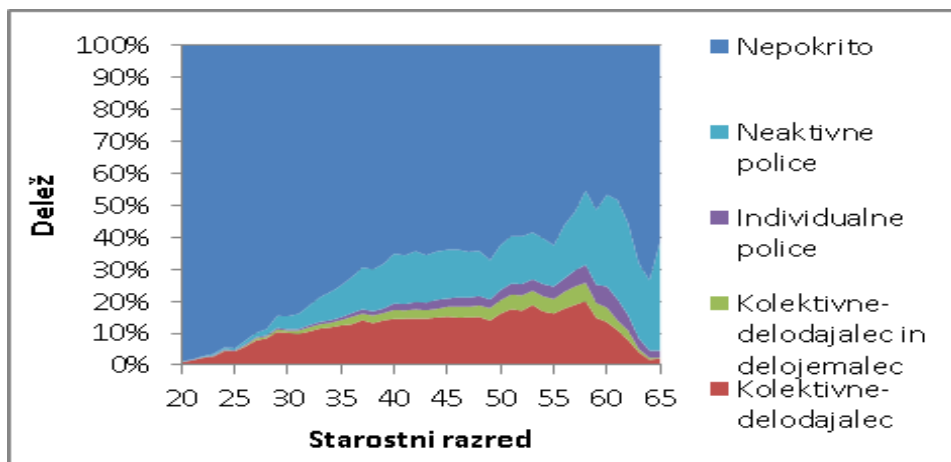
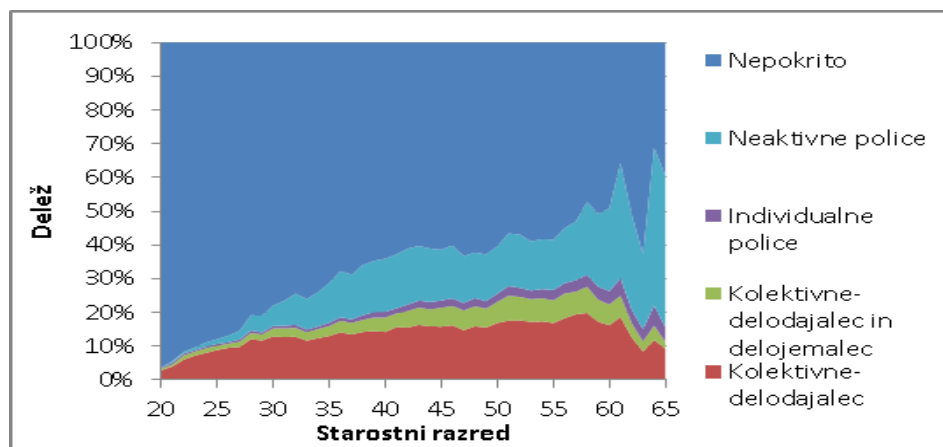
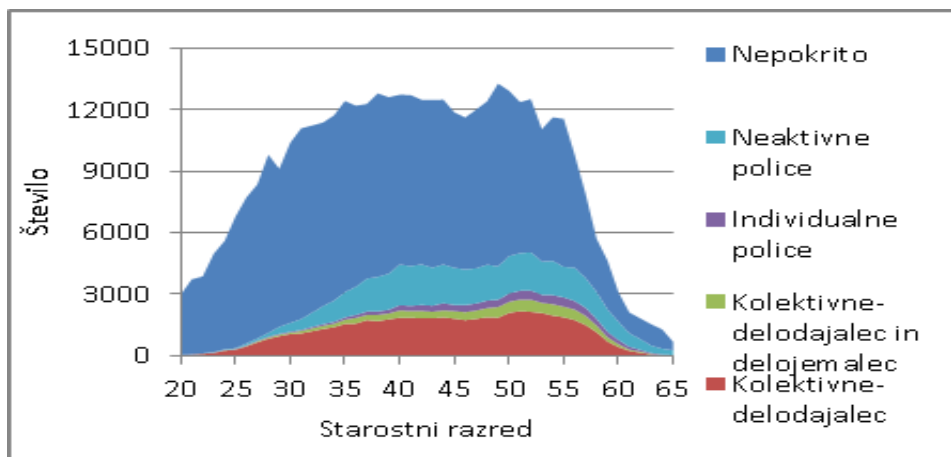
Povprečna premija	(v evrih)
Zavarovalnice	91,09
Pokojninske družbe	75,96
Vzajemni in krovni pokojninski skladi	46,72 (brez Krovnega pokojninskega sklada javnih uslužbencev - 101,94)

II. Pokojninski steber (prostovoljen) – pokritost (IER, 2020)

Moški

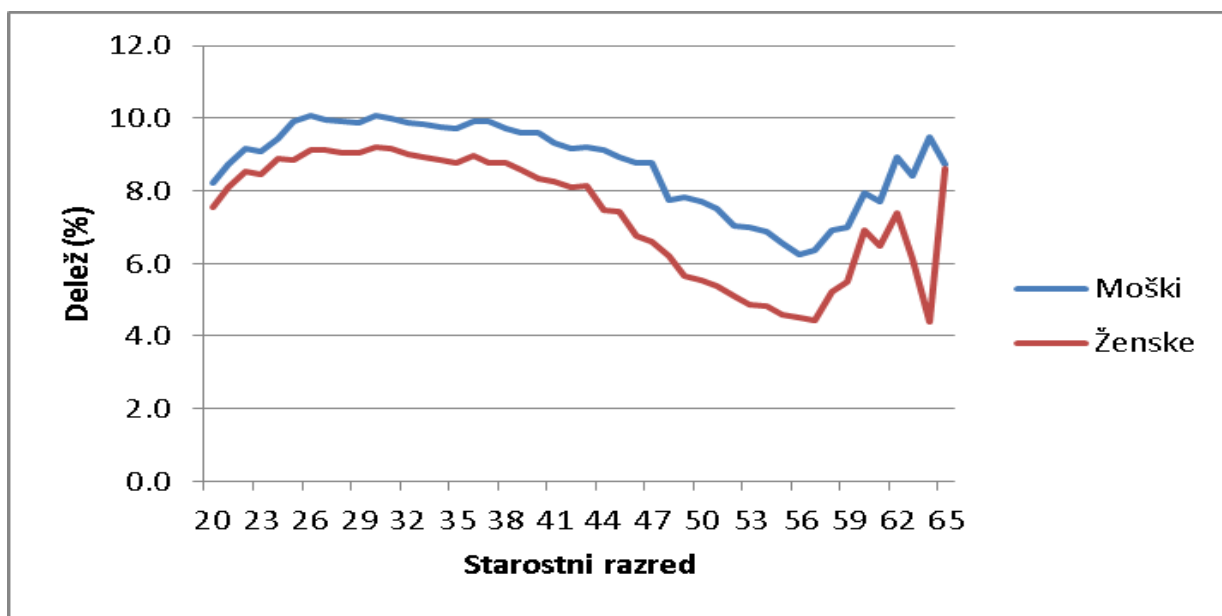

Ženske

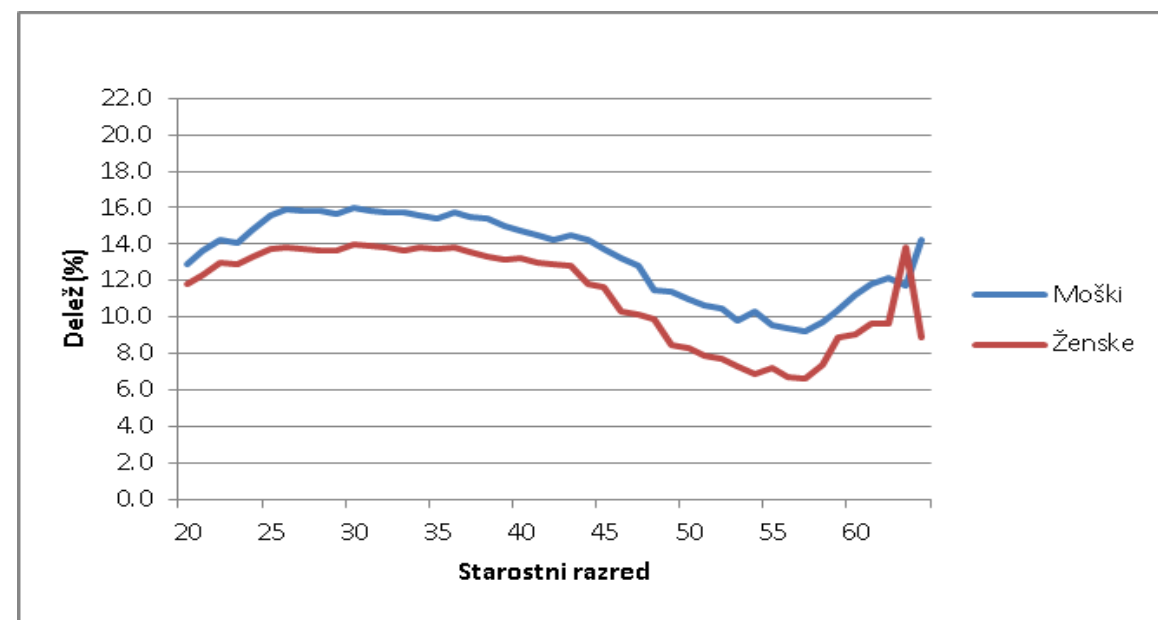
II. Pokojninski steber (prostovoljen) - delež pokojninske rente (IER, 2020)

Delež pokojninske rente v pokojnini iz 1. stebra glede na starostni razred - kolektivno PDPZ – **premijo plačuje le delodajalec (%)**

Cca 14 % zaposlenih

Delež pokojninske rente v pokojnini iz 1. stebra glede na starostni razred - kolektivno PDPZ – **premijo plačujeta delodajalec in delojemalec (%)**

Cca 3 % zaposlenih

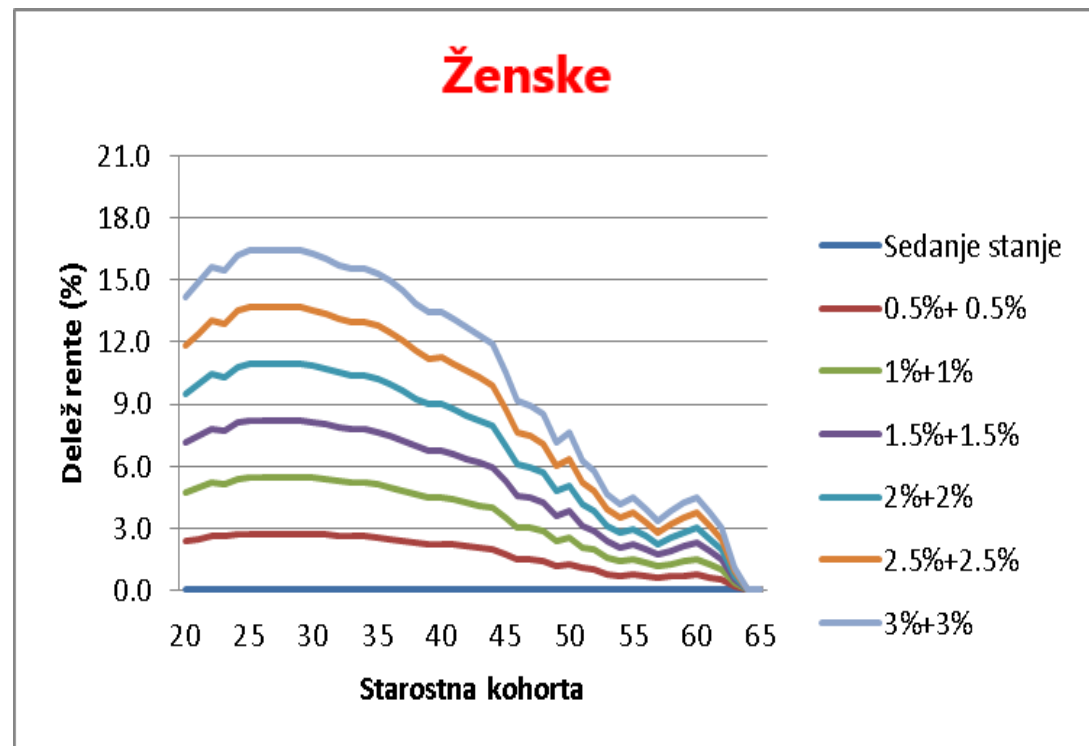
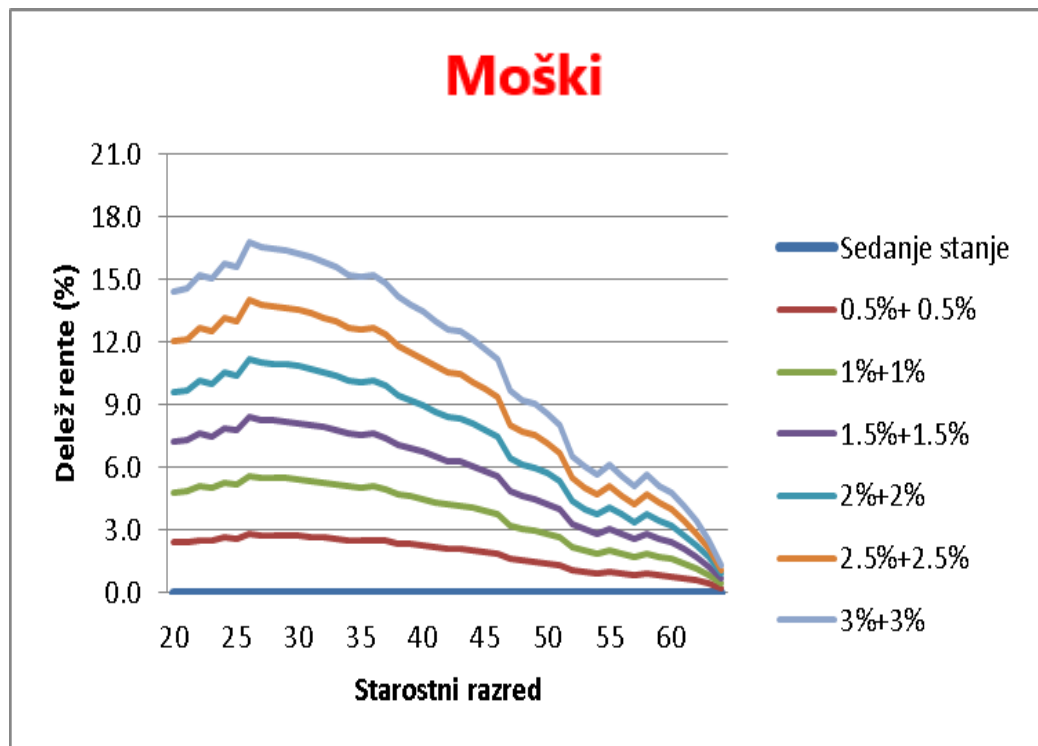
Sprememba sistema 2. pokojninskega stebra (IER, 2020)

Predpostavke

- Dodatno pokojninsko zavarovanje v 2. stebru je avtomatično (opcijsko), financira se s premijami delodajalcev in delojemalcev
- Premija za novo shemo v prikazanih % je z davčnega vidika izenačena z obveznimi prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- Višina premije, prehodno obdobje petih let:
  - V prvem letu - ob uvedbi: 2,0% (1,0%+1,0%)
  - V drugem letu: 3,0% (1,5%+1,5%)
  - V tretjem letu: 4,0% (2,0%+2,0%)
  - V četrtem letu: 5,0% (2,5%+2,5%)
  - V petem letu: 6,0% (3,0%+3,0%)

II. Pokojninski steber (prostovoljen) – če bi plačevali vsi (IER, 2020)

Delež pokojninskih rent v pokojninah iz 1. stebra glede na starostni razred, ob dvigovanju premij do 6% bruto plače (3% delodajalec+3% delojemalec) - za posameznike, ki sedaj niso vključeni v PDPZ (%)

Agregatni letni znesek nove sheme (v mio eur) pri različnih % premije - 100% vključenost (IER, 2020)

	% premije (delodajalec+delojemalec)				
	2,0% (1%+1%)	3,0%	4,0%	5,0%	6,0%
Agregatni letni znesek nove sheme (v mio EUR)	291,8	437,6	583,6	729,6	875,4
Dodatni izpad dohodnine in DDPO (v mio EUR)	-31,2	-59,6	-88,1	-116,3	-144,5
Potrebna sredstva v javnem sektorju	-29,2	-43,8	-58,4	-73,0	-87,5
Javne finance skupaj (v mio EUR)	-60,4	-103,4	-146,4	-189,3	-232,1

440 mio

90 mio

40-50+ %

Agregatni letni znesek nove sheme (v mio eur) pri različnih % premije - 60% vključenost (IER, 2020)

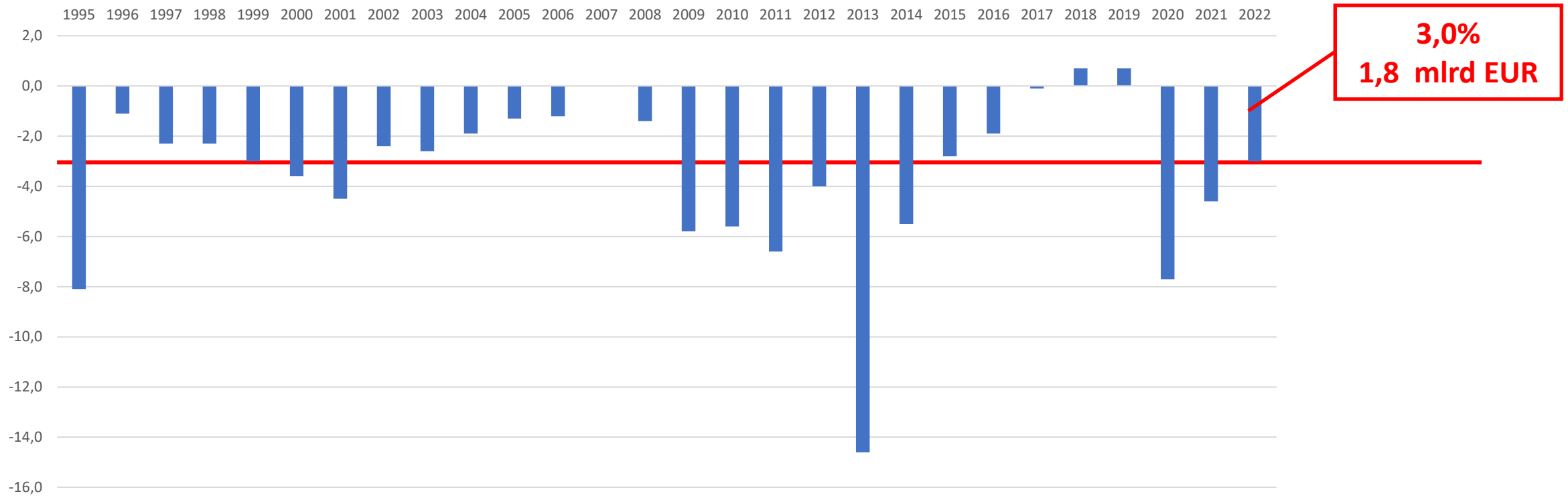
	% premije (delodajalec+delojemalec)				
	2,0% (1%+1%)	3,0%	4,0%	5,0%	6,0%
Agregatni letni znesek nove sheme (v mio EUR)	175,1	262,6	350,2	437,8	525,2
Dodatni izpad dohodnine in DDPO (v mio EUR)	-8,3	-25,4	-42,4	-59,4	-76,3
Potrebna sredstva v javnem sektorju	-17,5	-26,3	-35,0	-43,8	-52,5
Javne finance skupaj (v mio EUR)	-25,8	-51,6	-77,4	-103,2	-128,8

40-50 + %

Sklep

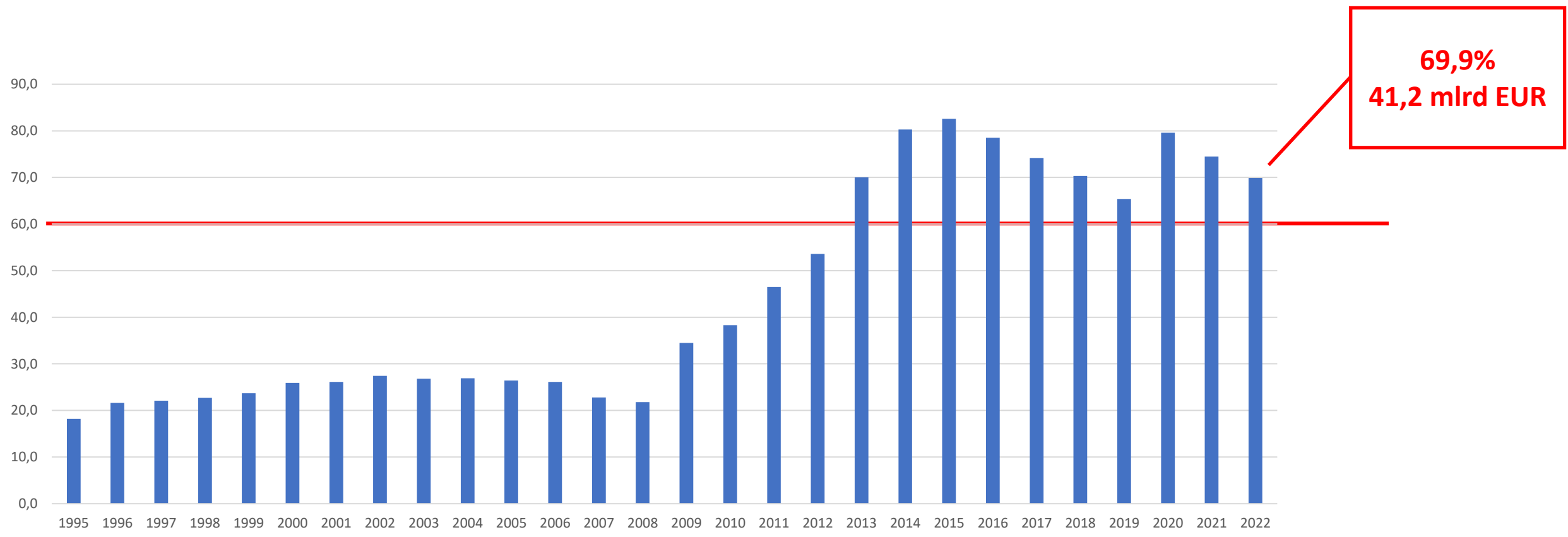
- Demografske spremembe imajo realne javno-finančne posledice.
- Slovenija je na to v letu 2023 že odgovorila z novimi prispevki za socialno varnost.
- Kje bo Slovenija dobila dodatna potrebna sredstva (ob vseh ostalih željah)?
- Brez zasebnih sredstev bo težko, saj JF niso neomejene

Primanjkljaj, v % BDP (SURS)

(Vir: SURS)

Javni dolg, v % BDP (SURS)

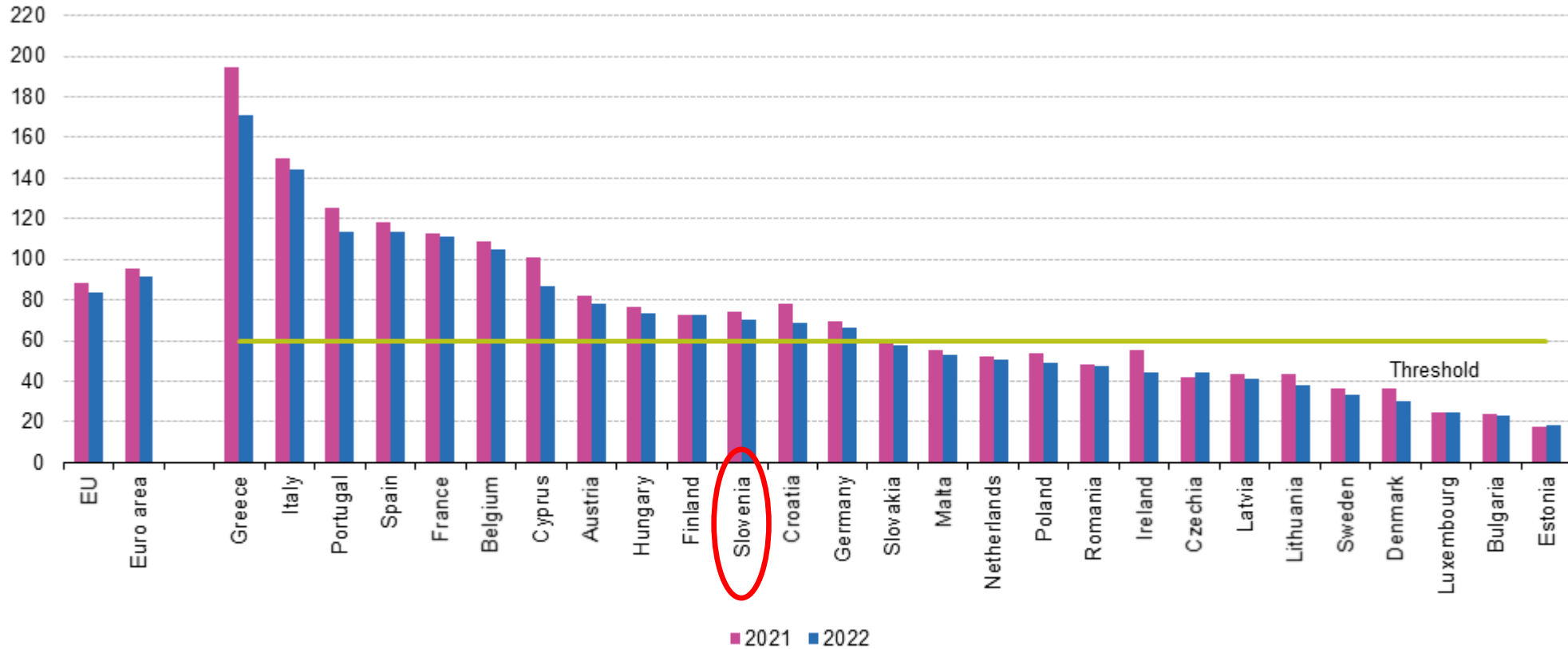

(Vir: SURS)

Javni dolg, v % BDP (EUROSTAT)

General government debt, 2021 and 2022 (1)

(General government consolidated gross debt, % of GDP)

(1) Data extracted on 20.04.2023
Source: Eurostat (gov_10dd_edpt1)